

50 שנה לתחרות הנבל הבין-לאומית בישראל

50 Years - The International Harp Contest in Israel

תמוז התשס"ט ▪ 6/2009 ▪ 822

הנבל נתן השראה לגדולי האמנים בעולם ורמברנדט בראשם. מארק שאגאל מראה בשטיח-הקיר בטרקלין בכנסת את דוד המלך פורט בנבל בדרכו לירושלים, והמטבע הישראלי של חצי שקל מראה נבל מימי בר-כוכבא.

מאז תחרות הנבל הראשונה שהתקיימה בישראל ב-1959, מביאה התחרות לארץ את גדולי הנבלאים, המלחינים ומוזיקאים אחרים מהעולם כולו. בשנת היובל יגיעו ארצה הנבלאים שזכו בפרס בעבר, כדי לנגן בקונצרט הפתיחה החגיגי ולשמש כשופטים בחבר השופטים הבין-לאומי של התחרות. מאסטרו זובין מהטה קיבל על עצמו לשמש נשיא תחרות היובל וכל אירועיה.

הנבל העתיק שעליו ניגן דוד המלך עבר שינויים רבים במהלך השנים אבל תחרות הנבל הבין-לאומית משאירה את הנבל במרכז העשייה המוזיקלית בישראל, ומפנה את זרקורי המוזיקה העולמית לעבר המדינה שלנו, ועל כך מגיעה לכל אלה שעסקו ועוסקים במלאכה, ברכת יישר כוח!

אסתר הרליץ

יו"ר תחרות הנבל הבין-לאומית בישראל

* איור הנבל בבול מבוסס על תצלום של ולדימיר נייחין.

באוקטובר 2009 תחרות הנבל הבין-לאומית בישראל חוגגת חמישים שנה להיווסדה. תחרות יוקרתית זאת הייתה הראשונה בתבל לכלי עתיק-יומין זה, אשר ראשיתו במזרח התיכון הקדמון.

ממשלת ישראל החליטה בשעתו לקרוא לתחרות על שם מייסדה, אהרן צבי פרופס.

פרופס, במסגרת עבודתו במשרד ראש הממשלה, נמנה על מתכנני חגיגות יובל העשור למדינת ישראל. פרופס הקים גם את הֶמְרִייה (כנס מקהלות עולמי) וגם את פסטיבל ישראל, שאותם ניהל עד מותו ב-1978.

הנבל מוזכר בתנ"ך עשרות פעמים. הוא שימש כוהנים, לווים ונביאים, והיה חלק מהפולחן ומהטקסים בבית-המקדש בירושלים. הנבל שנחשב לעתיק ביותר ומתוארך לסביבות 3000 שנה לפני הספירה, הוא "נבל אור-כשדים" הנמצא במוזיאון בבגדד. נבל מצרי מאותה תקופה לערך נמצא במוזיאון ה"לובר" בפאריז, ואילו תחריט שנהב שנמצא במגידו מראה נגן נבל, ומוצג כעת ב"מוזיאון ישראל" בירושלים.

את הנבל המודרני הגדול, שנמצא בשימוש היום, על 47 מיתריו, 7 דוושותיו הכפולות ותיבת התהודה שלו, יצרו לראשונה בצרפת בראשית המאה ה־19. נבל זה משמש היום לנגינה בתזמורת, בהרכבים קאמרליים ובנגינת סולו. תחרות הנבל בארץ תרמה רבות לכתיבת יצירות לנבל, ובכל תחרות בארץ מוענק פרס על הביצוע הטוב ביותר של יצירה ישראלית.

הזוכים בפרסים בתחרויות, המתקיימות אחת לשלוש שנים בארץ, תופסים היום עמדות בכירות בתזמורות ברחבי העולם, ומשמשים כמורים בבתי-הספר למוזיקה מהידועים בעולם. לאחרונה משמש הנבל גם לנגינה של מוזיקה קלה וג'ז.

מעצב: דויד בן-הדור
Designer: David Ben-Hador

50 Years - The International Harp Contest in Israel

During the planning of Israel's 10th Anniversary, A.Z. Propes had an inspiring idea: to hold an International Harp Contest in Israel, the instrument of King David, an instrument which originated in the ancient Middle East.

The Israel Government decided some time ago to name the Contest after A.Z. Propes, its founder. Propes is also credited for initiating and heading the Zimriya (World Assembly of Choirs) and the Israel Festival, which he directed till his death in 1978.

The double action "concert harp", which has been in use since the beginning of the 19th century, is a plucked instrument with 47 strings and seven pedals.

The unique timbre of the harp's sound makes it a most significant instrument. Today, the harp is played in orchestras, chamber music and in solo recitals, as well as in light music and jazz.

The origins of this string instrument are in the ancient Middle East. In the national museum in Baghdad we find the oldest harp from the site of Ur of the Chaldees, dating to 3000 B.C. At the Louvre in Paris, there is an Egyptian harp from approximately the same time. At the Israel Museum in Jerusalem, there is an ivory engraving, found in Megiddo, showing harpists. Israel's half-shekel coin features a harp copied from a coin of Bar-Kochba's vintage. The harp is mentioned numerous times in the Bible; it was used by priests and prophets and was part of the service and ceremonies in the Temple in Jerusalem.

The harp inspired many artists. The most prominent painting is Rembrandt's King David playing the harp. Marc Chagall's tapestry in the Knesset shows King David playing the harp on his way to Jerusalem. Chagall also designed a golden coin for the International Harp Contest in Israel.

חוממת אירוע להופעת הבול
SPECIAL CANCELLATION

In October 2009, we shall celebrate fifty years since the Harp Contest's inception. The Contest takes place every three years and its laureates have made outstanding careers in orchestras and as teachers in famous music academies.

Zubin Mehta is the President of the Contest's Jubilee events in October 2009.

Past First Prize Winners since 1959 will attend as soloists at the Festive Concert with the Israel Philharmonic Orchestra and / or as members of the International Jury of the Contest.

The ancient harp played by King David has changed considerably through the ages. But thanks to the Contest, the harp remains center-stage in Israel's musical life and turns international attention toward beautiful Israel. Happy Anniversary.

Esther Herlitz
Chairperson

The International Harp Contest In Israel

* The illustration of the harp in the stamp is based on a photograph of Vladimir Naikhin

שירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 68021
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue: June 2009
Designer: David Ben-Hador
Stamp Size: 40.0 mm x 30.8 mm
Plate no.: 752 (no phosphor bar)
Sheet of 15 stamps, Tabs: 5
Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.
Method of printing: Offset